

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
 родитеља и име Букић, Вукоте, Мирјана
 Датум и место рођења 17. 05. 1979. година, Приштина



Основне студије

Универзитет Универзитет у Приштини
 Факултет Правни факултет
 Студијски програм Основне академске студије права
 Звање Дипломирани правник
 Година уписа 1997/8
 Година завршетка 2003
 Просечна оцена 9,04

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет
 Факултет
 Студијски програм
 Звање
 Година уписа
 Година завршетка
 Просечна оцена
 Научна област
 Наслов завршног рада

Докторске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
 Факултет Правни факултет
 Студијски програм Докторске академске студије права
 Година уписа 2011
 Остварен број ЕСПБ бодова 120
 Просечна оцена 10.00

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације Споразум о сведочењу окривљеног код кривичних дела организованог криминала
 Име и презиме ментора, звање Саша Кнежевић, редовни професор
 Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације 01-205/10, 30.01.2019. година

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна 262
 Број поглавља 5
 Број слика (шема, графикона) /
 Број табела /
 Број прилога /

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

| Р. бр. | Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице | Категорија |
|--------|---|------------|
| | <p>Мирјана Ђукић, Критички осврт на поједине елементе споразума о признању кривичног дела као инструмента ефикасности кривичног поступка, <i>Зборник радова студената докторских студија права</i>, Вол. IV, Правни факултет Универзитета у Нишу, Ниш, 2016, стр. 107-123.</p> | |
| 1 | <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i> <i>Аутор разматра споразум о признању кривичног дела у светлу реформи правосуђа, указујући притом на неке његове недостатке. Први део посвећен је његовим општим карактеристикама и ефикасности као његовој сврси у домену усклађивања домаћих са европским стандардима, док се у другом аутор осврће на неке његове сегменте (изјављивање жалбе, одмеравање казне) у оквирима најновијих позитивноправних решења.</i></p> | M44 |
| 2 | <p>Мирјана Ђукић, О значају признања окривљеног у кривичном поступку, <i>Зборник радова</i>, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица, 2017, стр. 205-225.</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i> <i>У раду је представљено признање окривљеног и дејство које може имати на даљи ток кривичног поступка. Имајући у виду да може бити различито мотивисано, значај се придаје само оном признању које поседује одређени доказни квалитет, што свакако утврђује суд приликом оцене доказа. Анализирајући рочиште за изрицање кривичне санкције, споразум о признању кривичног дела, делимично образложење пресуде на основу споразума о признању кривичног дела, потпун изостанак њеног образложења (под условом да је извршен лакши облик кривичног дела, а да осуда буде заснована на признању које испуњава услове предвиђене чланом 88. ЗКП-а), аутор закључује да признање доприноси ефикасном спровођењу кривичног поступка.</i></p> | M53 |
| 3 | <p>Саша Кнежевић, Мирјана Ђукић, Споразум о сведочењу окривљеног у кривичном процесном законодавству Србије, Научни скуп са међународним учешћем „Национално и међународно право – актуелна питања и теме“, <i>Зборник радова</i>, Том I, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица, 2017, стр. 429-445.</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i> <i>У раду су анализирани опште карактеристике споразума о сведочењу окривљеног, као и схватања присутна у америчкој правној литератури. У другом делу предметни институт је представљен кроз призму позитивноправних решења Републике Србије, у којима као релативно нов институт представља процесну модификацију некадашњег сведока сарадника. Не може се оспорити значај споразума када се узме у обзир немогућност или отежана могућност доказивања појединих тежких облика кривичних дела, каква су дела организованог криминала, као и када се има у виду сама тежња за ефикаснијим кривичним поступком. Да би његов значај дошао до изражаја, размотрена су поједина питања у нашем правном систему, која услед непрецизне и непотпуне законске формулације могу изазвати недоумице у теорији и пракси.</i></p> | M33 |
| 4 | <p>Suzana Dimić, Mirjana Đukić, Tax Fraud and Plea Bargaining, International Scientific Conference „Archibald Reiss Days”, <i>Thematic Conference Proceedings of International Significance</i>, Volume III, Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade, 2017, p.p. 57-66.</p> <p><i>Понашање пореских обвезника у виду неизвршавања пореских обавеза има бројне негативне финансијске ефекте. Један од њих се састоји у чињеници да је држава ускраћена за онај износ који би иначе био намирен да је пореска обавеза извршена. Неизвршавање пореских обавеза често поприма облик противзаконитог понашања, као што је случај са утајом пореза оквалфикованом као кривично дело. У последње време посебна је пажња посвећена добровољном плаћању пореза (стварање атмосфере популаризације пореза, утицај на изградњу позитивног става пореских обвезника у прихватању и извршавању пореске обавезе). Уз то, важан фактор у борби против пореског криминала је и адекватна казнена политика. Најновија законска решења отварају могућност закључења споразума о признању кривичног дела са окривљеним, независно од висине запређене затворске казне. Отвара се дилема каква се порука</i></p> | M14 |

| | | |
|---|---|-----|
| | шаље другим пореским обвезницима, ако је порески утајивач у прилици да закључењем споразума буде блаже кажњен. | |
| 5 | <p>Мирјана Ђукић, Споразум о сведочењу окривљеног-пут до истине или поједностављења Кривичног поступка, Научно истраживачки пројекат „Начела добре владавине – начело правне сигурности и начело правичности“, Тематски Зборник – пројекат, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица, 2017, стр. 239-253.</p> <p>Аутор у раду анализира институт окривљеног сарадника имајући у виду легислативне оквире наше земље и САД-а. Због сумње у истинитост исказа окривљеног као сведока, представљена је дилема да ли се овом процесном формом уопште долази до истине, или се тежи томе да се поступак поједностави. Како је код нас овај институт новијег датума, аутор закључује да у његовој будућој примени као узор треба послужити правосудна пракса САД-а, у којој се, ради отклањања сумње у поузданост сведочког исказа, велика пажња посвећује техници унакрсног испитивања</p> | M63 |
| 6 | <p>Сузана Димић, Мирјана Ђукић, Одлагање кривичног гоњења код пореских кривичних дела, Научни скуп са међународним учешћем „Право у функцији развоја друштва“, Зборник радова, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица, 2019, стр. 201-212.</p> <p>Институт условљеног опортунитета пружа могућност јавном тужоцу да одложи кривично гоњење ако осумњичени прихвати и испуни неку од обавеза наложених у наредби за одлагање. Реализација обавеза доводи до одбачаја кривичне пријаве, а циљ је избећи кривични поступак и кривичну ствар решити вансудским путем, односно диверзионим моделом поступања. У раду је предметни институт анализиран у корелацији са најтежим пореским кривичним делима. Поставља се питање оправданости нормативног решења које даје могућност примене института условљеног опортунитета код пореске утаје и кријумчарења.</p> | M33 |
| 7 | <p>Мирјана Ђукић, Однос начела процесне економије и споразума о сведочењу, Економски сигнали, вол. 14, бр. 2, 2019.</p> <p>Последњих година све се више тежи томе да кривични поступак буде ефикасан, а упоредо са тиме и економичан. У корак са тако постављеним међународноправним стандардима, Република Србија је први пут, Законом о кривичном поступку од 2006. године регулисала споразум о признању кривичног дела. Реформисаним Законом о кривичном поступку од 2011. године, уведене су још две сличне кривичнопроцесне форме, споразум о сведочењу окривљеног и споразум о сведочењу осуђеног. За кратко време колико егзистира у нашој правосудној пракси, споразум о признању кривичног дела је дао веома успешне резултате. Притом се показао као изузетно ефикасан и економичан. Споразумом о сведочењу окривљеног, окривљени признаје извршење кривичног дела и преузима обавезу да ће сведочити против саучесника. Сврха овог института јесте да јавни тужилац добије поузданог сведока оптужбе, који би својим исказом допринео осуди саучесника. Како се у литератури, споразуму о признању кривичног дела и споразуму о сведочењу окривљеног, даје карактер поједностављених кривичнопроцесних форми, аутор за циљ има установити, да ли се заиста сви сегменти начела процесне економије реализују и у односу на окривљеног сарадника.</p> | M53 |
| 8 | <p>Saša Atanasov, Mirjana Đukić, Božidar Otašević, Witness protection programs for justice collaborators – Comparative overview (Positive legal solutions in the Republic of Serbia, the Republic of North Macedonia, USA, England and Italy), Општесвените промени во глобалниот свет, Зборник на трудови, Вол. 1, Шестата међународна научна конференција, Универзитет Гоце Делчев, Правен факултет, Штип, 2019, 493-508.</p> <p>Ризику од одмазде најизложенији су окривљени, који су се одлучили да кроз сарадњу са органима гоњења, зарад добијања одређених привилегија, сведоче против својих донедавних сарадника (чланова и лидера криминалних организација). У једном лицу, окривљеном сараднику, спојена су два процесна својства, окривљеног, током закључења споразума, и сведока, након прихватања споразума од стране суда и његовог сведочења. Ова лица након сведочења и окончања кривичног поступка, нису препуштена сама себи, већ свака држава која се суочава са организованим обликом криминалне делатности има обавезу да им осим процесне, пружи и ванпроцесну (програмску) заштиту. У раду је представљен поступак пружања програмске</p> | M14 |

заштите окривљенима који су сведочили у законодавствима Републике Србије, Републике Северне Македоније, САД, Енглеске и Италије, затим у којој се мери он ефикасно спроводи и са којим се све потешкоћама суочавају, или могу суочити, лица обухваћена програмом.

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА НЕ

Образложење

Кандидаткиња је положила све испите и испунила све друге обавезе предвиђене студијским програмом докторских академских студија права на Правном факултету Универзитета у Нишу, те је објавила више научних радова укључујући и радове на међународним научним конференцијама и научним конференцијама са међународним учешћем. С обзиром на просечну оцену са основних, специјалистичких и докторских студија, као и урађене семинарске радове и објављене научне радове, кандидаткиња у потпуности испуњава услове за одобрење израде докторске дисертације.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Дисертација је написана на укупно 262 стране текста формата А4. Текст дисертације садржи 842 напомене. Дисертација се састоји из уводног дела, пет поглавља и завршног дела у коме су изложени закључци и предлози. Поглавља су подељена на одсеке у складу са предметом истраживања и конкретним темама које су у њима разматране.

ПРВО ПОГЛАВЉЕ носи назив Појам организованог криминалитета. Оно је подељено на два одсека. У првом одсеку *Теоријско одређивање појма организованог криминалитета* представљене су теоријске концепције које одређују појам организованог криминалитета, заступљене у америчкој, европској и домаћој криминолошкој литератури. У другом делу *Основни елементи дефиниције организованог криминалитета*, размотрени су основни елементи који карактеришу ову сложену појаву, који уједно отежавају његово откривање и доказивање.

ДРУГО ПОГЛАВЉЕ носи назив Кривичноправни аспект организованог криминалитета. Оно је подељено на три одсека. У првом одсеку *Нормативне дефиниције организованог криминалитета*, анализирани су дефиниције заступљене у законским оквирима САД-а и европских земаља. У другом одсеку *Саучесништво*, анализиран је кривичноправни институт саучесништва, у корелацији са споразумом о сведочењу окривљеног. Указано је на то из којих је разлога значајно дефинисање улоге окривљеног сарадника у остварењу кривичног дела. Трећи одсек *Кривична дела својствена криминалним организацијама* садржи анализу појединих кривичних дела која су најчешћа у ланцу организоване криминалне делатности, а у највећем броју случајева предмет сведочења окривљеног сарадника.

ТРЕЋЕ ПОГЛАВЉЕ под називом Кривичнопроцесни аспект сузбијања организованог криминалитета у Србији подељено је на три одсека. Први наслов *Историјски осврт на настанак организованог криминалитета у Србији* анализира прве појавне облике организованог криминалитета на подручју Републике Србије, где се посебно указује на одсуство реакције надлежних државних органа. У другом наслову *Сузбијање организованог криминалитета* представљене су и анализирани прве мере предузете на нормативном плану у циљу његовог сузбијања, међу којима је фокус стављен на сведока сарадника, претечу данашњег окривљеног сарадника. Трећи наслов *Реформа кривичног процесног законодавства и споразуми између јавног тужиоца и окривљеног* говори о првим реформским захватима кроз призму законског регулисања споразума између јавног тужиоца и окривљеног, посебно могућностима окривљеног да може бити сведок у својој кривичној ствари на основу споразума о сведочењу.

ЧЕТВРТО ПОГЛАВЉЕ под називом Споразум о сведочењу окривљеног у кривичном процесном законодавству Србије, садржи осам наслова. Први наслов *Појам споразума о сведочењу окривљеног (окривљеног сарадника)* бави се теоријским концепцијама којима домаћи аутори дефинишу појам окривљеног сарадника, уз компарацију са некадашњим институтом сведока сарадника. Под другим насловом *Закључење споразума*, анализирани су основни услови за закључење споразума, од ког кривичног процесног субјекта може потећи иницијатива и како функционишу преговори између будућих споразумних страна. Узета су у обзир најновија законска решења, која указују на категорију кривичних дела која могу бити предмет споразума. У трећем наслову *Елементи споразума*, дата је детаљна анализа сваког елемента понаособ, предочена су нека спорна питања посебно код одмеравања казне. Четврти наслов *Одлучивање о споразуму* анализира које све солуције стоје на располагању суду приликом одлучивања и којим се разлозима тада руководи. У четвртом наслову *Процесни положај окривљеног као сведока* образложена су основна права и дужности које окривљени има када стекне процесно својство сведока, са посебним нагласком да с обзиром на свој специфичан положај, не може уживати привилегије које иначе сведоцима припадају. Шести наслов *Испитивање окривљеног сарадника* даје опис основних правила којих се требају придржавати јавни тужилац и бранилац саопштених приликом испитивања окривљеног сарадника, посебно имајући у виду правила технике унакрсног испитивања. У седмом наслову *Оцена исказа окривљеног сарадника* описано је којим се параметрима суд руководи при оцени сведошког исказа, што даље опредељује судбину самог сведочења. Под осмим насловом *О опстанку решења којим је прихваћен споразум о сведочењу*, описане су две ситуације које опредељују судбину решења којим је споразум прихваћен, стварање ван снаге или

прихватање.

ПЕТО ПОГЛАВЉЕ Споразум о сведочењу окривљеног у упоредном законодавству, садржи пет одсека. У првом, *Споразум о сведочењу окривљеног у кривичном процесном законодавству САД*, даје се опис узрока и настанка организованог криминала, првих случајева који су обележили историју сведочења окривљених код кривичних дела организованог криминала, на који начин ова консесуална процесна форма функционише у пракси америчких правосудних органа, потом, како је спроведен концепт програмске заштите окривљених сарадника. Под другим насловом *Споразум о сведочењу окривљеног у кривичном процесном законодавству Енглеске*, анализирани су законски оквири и пракса сведочења окривљених код кривичних дела организованог криминала, потом основна правила функционисања система програмске заштите окривљених сарадника. Трећи наслов *Споразум о сведочењу окривљеног у кривичном процесном законодавству Италије*, разматра са нормативног и практичног аспекта основне принципе којима се руководе италијански правосудни органи приликом закључивања споразума са окривљеним и да ли на опредељење окривљеног да сведочи има утицаја програмска заштита. Под четвртим насловом *Оправданост примене института окривљеног сарадника* представљене су идеје утилитаристичке, ретрибутивистичке концепције и теорије покајања. Пети наслов *Однос споразума о сведочењу окривљеног и појединих кривично процесних начела*, кроз анализу односа предметног института и основних кривично процесних начела даје одговор на питање да ли се споразуму о сведочењу може приписати епитет поједностављене кривичнопроцесне форме.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Поред општег циља, а то је утврђивање значаја исказа окривљеног сарадника у откривању и доказивању кривичних дела организованог криминалитета, истраживањем је обухваћено и више непосредних циљева кроз анализу сведочења окривљених у пракси иностраних правосудних органа.

У раду се истражује како предметни институт функционише у упоредном законодавству, који фактори утичу на опредељење некадашњег припадника криминалне организације да сведочи, да ли су актуелни притисци од стране јавног тужиоца и какав утисак остављају на окривљене. Ако се унакрсно испитивање оконча повољно по окривљеног као сведока, у смислу да њиме није оспорен његов доказни кредибилитет, суд ће, имајући у виду и друге доказе, оценити исказ сведока као истинит, потпун и значајан. Практика унакрсног испитивања је постављена као правило у америчком, потом у законодавствима свих земаља које предвиђају ову кривичнопроцесну форму. Питање мотива за сведочењем разматра се у сваком случају, али углавном превагу односи оно сведочење које успева да суду пружи одговоре на до тада спорна питања. Процедура у односу на окривљеног сарадника траје у просеку колико и поводом споразума о признању кривичног дела, а у односу на саоптужене се за нијансу скраћује захваљујући квалитетном доказу. Да би примамила овакве сведоке на закључење споразума, а у томе је постигла позитивне резултате, држава је предузела све потребне мере: пружање повластица у виду ублажавања казне у иностраном законодавству и пракси и мере заштите које су им загарантоване током и по окончању кривичног поступка.

У складу са овим оценама, Комисија констатује да су у потпуности остварени шири и специфични циљеви истраживања докторске дисертације.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Научним истраживањем утврђује се значај исказа окривљеног као сведока за процесуирање његових донедавних сарадника, кроз корелацију са институтом саучесништва. У свим анализираним случајевима из судске праксе сарадња окривљеног показала се као значајна, јер је делујући као саизвршилац, подстрекач или помагач, поседовао значајна сазнања о свим релевантним чињеницама у кривичном поступку. Државе показују спремност да сарађују са лицима из криминалног подземља, свесне тога да се организована криминална делатност отежано доказује другим процесним механизмима. С обзиром на слојевитост предмета истраживања, анализи предметног института приступило се мултидисциплинарно.

Из криминолошког угла анализирана су базна теоријска схватања која одређују појам организованог криминалитета. Са кривичноправног аспекта анализирани су основни институти којима је условљено сведочење окривљеног сарадника, док је са кривичнопроцесног аспекта разматрано којим се законским правилима руководе правосудни органи у нашој и иностраним земаљама приликом закључења споразума о сведочењу.

Применом метода анализе садржаја изведени су закључци и предлози у правцу измена и допуна појединих одредаба којима је предметни институт регулисан у нашем кривичном процесном законодавству.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)




Кандидаткиња Мирјана Ђукић самостално је поставила предмет и циљ истраживања докторске дисертације и определила методе научног истраживања. Структура дисертације постављена је тако да омогућава систематичност и доследност у изношењу резултата истраживања, анализа и изведених закључака. Приликом израде дисертације коришћена је релевантна и актуелна литература, која је цитирана у складу са академским принципима. У дисертацији је јасно уочљиво које идеје су дали цитирани аутори, а које кандидаткиња износи самостално. Закључци су систематизовани и аргументовани, формулисани јасно и прецизно. Поред тога, указује се на нове могуће ситуације и решења, што даје основ за даље теоријске расправе о предмету истраживања дисертације. Изнете оцене указују да се ради о докторској дисертацији која је резултат самосталног научног рада

кандидаткиње.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Након разматрања докторске дисертације под називом «Споразум о сведочењу окривљеног код кривичних дела организованог криминала» кандидаткиње Мирјане Ђукић, Комисија сматра да ово дело представља оригиналан научни рад и допринос Кривичном процесном праву и предлаже Наставно-научном већу Правног факултета у Нишу да прихвати овај Извештај и одобри јавну одбрану ове докторске дисертације.

КОМИСИЈА

| Број одлуке ННВ о именовану Комисије | 01-1671/2 | |
|--------------------------------------|--|---|
| Датум именовања Комисије | 04.07.2019. | |
| Р. бр. | Име и презиме, звање | Потпис |
| 1. | Велимир Ракочевић, редовни професор Право, ужа кривично-правна научна област (Ужа научна област) Правни факултет Универзитета у Подгорици (Установа у којој је запослен) | председник  |
| 2. | Саша Кнежевић, редовни професор Право, ужа кривично-правна научна област (Ужа научна област) Правни факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен) | ментор, члан  |
| 3. | Иван Илић, доцент Право, ужа кривично-правна научна област (Ужа научна област) Правни факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен) | члан  |

Датум и место:

.....